

Kontrola délky šňůr

Záložní padák také čeká sezóna

Jak je patrné z názvu článku, je důležité připravit se na létání. Kromě pojištění, technického a pilotního průkazu je třeba také myslet na další důležitou část našeho vybavení, kterou je záložní padák. Tento rok, přestože se věnuji problematice ZP již několik let, je pro mě zlomový tím, že již koncem ledna se sami ozývali první piloti se zájmem o kontrolu a přebalení záložáku. Právě důležitost jeho přebalení alespoň jednou ročně (před sezónou), lépe však dvakrát či vícekrát, je již notoricky známá, nutné je však připomenout i kontrolu funkčnosti celého systému.

Podívejme se nyní na několik kroků, které by vám měly pomoci ověřit, zda je váš ZP akceschopný. Důležité je předem upozornit, že přebalování a kontrola záložního padáku se skládá z drobných detailů. Pokud tedy nevěříte ve vlastní schopnosti, nechte vše raději odborníkům (firmám nebo pověřeným osobám). Když se při vlastních pokusech dostanete do úzkých, raději vyhledejte pomoc. Zabráníte tím všudypřítomným obavám, které se vám při každém kolapsu vrcholí v hlavě, zda jste váš záložák „zvládli“ zabalit správně.

Všechny části záložního padáku musí tvořit funkční celek. Špatnou kombinaci může způsobit hlavně rozdílnost systémů, části od různých výrobců, vybavení jiného stáří, komponenty opotřebované nebo zubem času ohlodané.

Setkal jsem se také s tím, že někteří piloti při přebalování krok po kroku rozeberou celý záložák a pak jej pečlivě zase složí. To však NEPROVĚŘÍ, zda jsou i schopni provést odhození. Někteří dlouho létající piloti se při praktické zkoušce odhození divili, že jim jejich ZP nejde vytáhnout ze sedačky, neboť posílali na přebalení pouze

ZP bez sedačky, kam si jej pak přebalený umístili sami. Tímto postupem však neodhalili slabiny.

Za nejlepší způsob ověření funkčnosti považuji zavěsit se do sedačky - třeba na hrazdu, a co nejrychleji se pokusit vytáhnout a odhodit svůj ZP. Některé sedačky vyžadují specifické pohyby a zacházení vyplývající z místa umístění a způsobu zavírání vnějšího kontejneru, proto je vhodné nacvičit tento úkon pokud možno s každou sedačkou, na které létáme.

Co tedy vše kontrolovat?

- Opotrebení sedačky, zvláště tedy v části kolem kontejneru, kde je umístěn ZP
Deformace sedačky a porušení látky v této oblasti může zapříčinit, že nemáte dost dlouhou ruku na uvolnění jehly.
- Jehla (jehly) zajišťující vnější kontejner
Koroze kovové jehly, stejně jako narušený povrch jehel i z jiných materiálů, může znemožnit její vytažení – již byla šetřena taková nehoda.

- Šňůrka zajišťující kontejner.
Její opotrebení v místě, kde se tře s jehlou.

Zajištění šňůrkou se již nesmí používat

■ Klika a dostupnost kliky ZP.

V letové poloze musí být na postroji na takovém místě, že je vždy dostupná. Může se stát nedostupnou třeba u postrojů, do kterých byl dodatečně instalován pěnový chránič páteře, přestože výrobce konstruoval sedačku bez tohoto prvku.

Různé druhy klik

- Popruh (tkanice) k jehle a jeho délka.
Popruh nesmí být příliš dlouhý, nebo stejně dlouhý jako ten, který vede k vnitřnímu kontejneru - to znemožňuje vytažení jehly. Uzlíky, jak známo, zkracují a někdy se nedá jehla vytáhnout jen když v sedačce sedíte!

Spojení vnitřního a vnějšího popruhu

■ Suché zipy.

Suché zipy žijí vlastním životem, někdy lepší tak, že je nelze rozlepit – doporučuji pravidelně kontrolovat a rozlepovat všechny suché zipy. Jistě si také dovedete představit situaci, když sucháč naopak nelepí, jak by měl, nebo z holé nepozornosti klika ZP není přilepena tam, kde ji hledáte...

■ Zajištění vnitřního kontejneru.

V zajišťující gumě jsou volně jen šňůry na smyčku. U starých ZP byla místo gumy šňůrka, závazným nařízením hlavního inspektora technika to bylo před lety zakázáno, k odjištění kontejneru musí totiž dojít vlastní vahou ZP.

■ Délka popruhu k sedačce.

Po vytažení ze sedačky musí zůstat ZP v kontejneru, který držíme za kliku v natažené ruce, abychom jej mohli odhodit. Pokud by došlo ihned k rozbalení, mohl by nám ZP padnout pod nohy a zaplést se. Došlo-li by k naplnění ZP, mohly by nás šňůry zapletené do nohou obrátit hlavou dolů.

■ Gumičky.

Staré zpuchřelé gumičky slepují šňůry a přestávají plnit jejich funkci.

Gumička FUJ!

■ Poloha ZP uvnitř sedačky.

Některé vnitřní kontejnery mají více poutek na upevnění kliky s uvolňovačem, měl by být zvolen ten, který umožní přímé vytažení ZP s co nejmenší námahou.

■ Tvar a velikost ZP / kontejneru.

Do některých sedaček je možné umístit pouze vnitřní kontejner pro ně určený – tvar a umístění oka na kliku, nebo může být klika s uvolňovačem jeho součástí.

■ Spojení ZP se sedačkou.

Mailonky je třeba mít vždy zašroubované – zabrání se tím deformaci a násled-

nému vyvlečení ZP při rázu po otevření, pokud je u moderních systémů spojení průvlekm, stáhnout silou přesně do středu oka – zabrání se pohybu a potenciálnímu narušení třením.

■ Zabalení ZP.

ZP by měl být zabalen samozřejmě tak, aby se při otevírání nezamotal a spolehlivě se co nejdříve naplnil.

Poslední roky všichni výrobci začínají používat, nebo již používají na svých produktech shodné či velmi podobné systémy pro ZP, liší se jen detaily, jsou však navzá-

jem velmi často zcela kompatibilní. Jde tedy hlavně o to, správně jednotlivé části vzájemně pospojovat, či do sebe vložit. Každý seriózní výrobce dodává ke svým výrobkům přehledné ilustrované manuály, řiďte se jimi. V případě ZP by nemělo platit, že manuál otvím až ve chvíli, kdy si nevím rady.

Důležité je připomenout si, co se stane s jednotlivými částmi, když použijete ZP naostro, nebo vám prostě celý vypadne a rozbalí se. Vnitřní kontejner s klikou a uvolňovačem odpadne a ve většině případech zmizí nadobro (i s hejnem gumiček).

Důležité je připomenout si, co se stane s jednotlivými částmi, když použijete ZP naostro, nebo vám prostě celý vypadne a rozbalí se. Vnitřní kontejner s klikou a uvolňovačem odpadne a ve většině případech zmizí nadobro (i s hejnem gumiček).

Postrój bez mailonek

Kontejner a gumičky vždy někdo má a se zabalením pomůžou kamarádi... Klika a uvolňovač bývá rozdílná i pro různé modely stejného výrobce, tudíž je téměř nenahraditelná. Snazší než něco shánět či vyrábět je mít prostě vždy s sebou vlastní náhradní kliku, kontejner a nějaké gumičky.

Jakoukoliv otázku k vašemu vybavení vám jistě zodpoví výrobce, instruktor nebo dealer, který vám sedačku a ZP prodal, navíc, jak vím, po celé republice se na začátku i během sezóny pořádají tematické akce, na kterých vám umožní si nácvik odhazování ZP vyzkoušet, třeba v tělocvičně na kruzích. Praha, Krkonoše, Vysočina, Píseňsko, Beskydy, Raná – tam všude se akce konají, stačí sledovat krátké zprávy a termíny akcí v Pilotu. Když necháváte provádět přebalení výrobcem, je lepší zajet tam i se sedačkou. Určitě vás upozorní, když bude něco špatně a nabídne řešení. Jestliže máte pochyby a vlastníte vybavení zahraničního nebo neexistujícího výrobce, obraťte se bez obav na firmu, balíče či školu létání ve vašem okolí. Vždy se najde někdo, kdo vám ochotně váš záložák pomůže zkontrolovat a přebalit.

Mirek Volný

mirek.volny@volny.cz

Takhle opravdu NE...